

Venner og deres lover

Bidrag fra Snøfrid Kleppe
Friday 12. September 2008
Sist oppdatert Tuesday 16. September 2008

Snøfrid Kleppe har skrevet en kommentar om situasjonen mellom Russland og Georgia. Hun sammenlikner konflikten med det Vesten gjorde på Balkan.

Jeg spurte en venn forleden om hva han tenkte og mente om situasjonen i Georgia, og han svarte at han syntes at det hele var litt barnslig av vestmaktene siden det Russland gjør, eller har gjort, er nøyaktig det samme som Vesten gjorde på Balkan med Kosovo, bare omvendt. Han er ikke alene om dette synet. Hvem som gjør hva, i og rundt Georgia, er ikke så greit å få med seg midt i alle artikler hvor man prøver å sortere kortene mellom hvem som utgjør de slemme og hvem som utgjør de snille. Amnesty er de eneste som har én enkel prioritet av alle artikler som ligger på nettet, og det er de siviles sikkerhet og rettigheter. Stort sett prøver folk flest ellers å legitimere bomber kastet av den ene på den andre. Noe unngåelig er hvordan dette minner om uroen og trøbblet på Balkan, og USAs oppførsel der. Lederen for Le Monde diplomatique, Serge Halimi, peker særdeles skarpt ut hvor motstridende rollene av de gode og de onde har blitt delt ut i media. «De gode, som Georgia, har en plikt til å forsvare deres territoriale integritet mot separatistenes knep, som naboene deres har utpønsket. De onde, som Serbia, må la minoritetene i landet få selvbestemmelse – og hvis de nekter, vil de bli bombet av NATO». Altså, hva Natos medlemsland og venner preiker i forhold til hva de selv faktisk har gjort på senere år, gir dem ikke troverdighet som en meglende diplomat i denne konflikten. FNs reglement på hvordan prosedyren for hvordan en utbryterrepublikk kan bli en selvstendig stat brøt blant annet USA som hadde en sentral rolle i erklæringen av Kosovo tidligere i år i februar.

Etter at skyteglade menn med geværer har satt sitt preg på nyhetene fra Kaukasus i det siste, har det kommet et temmelig lovende sus. Mandagen åttende september kom Frankrike og Russland frem til hva som omtales som en konstruktiv løsning på konflikten i Georgia. President Medvedev lovte i avtalen at alle russiske militære styrker skal trekkes tilbake innen en måned, mens en observasjonsstyrke fra EU skal ta over melder SvenskaDagbladet. Det er dog fortsatt uklart hva den fremtidige statusen til utbryterrepublikkerne kommer til å bli, hvis de skal forbli en del av Georgia eller ei.

Samtidig ble det annonsert at Georgia har trukket Russland innfor Haag-domstolen, slik at de neste tre dagene skal høyesterett i FN avgjøre hvis de har en reell sak eller ei mot den våkne bjørnen. Hvordan de har tenkt å argumentere med hjelp av de lover som deres allierte nettopp har brudd, med henspill til Kosovo, blir interessant å se. Ved USAs og vestmaktens brudd på de internasjonale lovene har de mistet all juridisk legitimitet ovenfor Russland i denne saken. Anklagelsen går på brudd av internasjonale avtaler, men også vold hvor de mener at Russland er skyldig til at georgier blir fordrevet fra sine hjem bare fordi de er georgier ifølge DagensNyheter.

Disse siste forhandlingene er bare begynnelsen på en lang og knivete prosess, hvor den største utfordringen ligger i å definere Sør-Ossetia og Abkhasia som selvstendige eller ei – et punkt hvor det ikke ser ut til at det kommer til å bli enighet med det første. Kosovo kommer til å bli et tilbakekommende tema i fremtiden ved lignende konflikter ser det ut som, og at det skulle være et særdeles særegent tilfelle faller ikke i god tro. At russerne står ved sin «uannerkjennelse» av Kosovo er dog tvilsomt hvis det viser seg at amerikanerne kan tilby dem noe de ikke vil avslå.

Et kynisk spørsmål som dukket opp var om den eneste forskjellen mellom Georgia og Serbia er det at Georgia er helt sentral i oljetransporten i Kaukasus? Fordi det hadde forklart amerikanernes og russernes handlinger i forhold til Balkan der rollene var omvendt.

Noe annet som kom frem i samtalen med min venn som var interessant var hvordan dette ikke bare er oljeinteresse, men også at det er et tydelig signal til amerikanerne om å ligge unna bakgården deres. Slik som russerne håndhilste på de latinamerikanske landene under den kalde krigen, deler amerikanerne nå ut Nato-medlemskort til de tidligere sovjetrepublikkene. Siden det virker som om russerne nå kommer til å trekke seg villig ut av Georgia, kan man kanskje anta at det var en kort krig som hadde hensikten av å sende et signal, mer enn å faktisk gjøre mer materiell skade enn nødvendig. Dog det er vel en sær trøst for de som har blitt truffet av de velmenende bombene.

Kilder:

<http://www.da.se/home/da/home.nsf/kkl2/georgien>, <http://www.dn.se/DNet/jsp/polopoly.jsp?d=148&a=825831>,
http://www.svd.se/nyheter/utrikes/artikel_1688609.svd

{comment}